ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

Ақпарат, кітапхана және баспа ісінің стандарттар жүйесі

БАСЫЛЫМ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТЫ КІТАП НӨМІРІ (ISBN)
Баспалық рәсімделуі және қолданылуы

ИЗДАНИЯ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ СТАНДАРТНЫЙ КНИЖНЫЙ НОМЕР (ISBN)
Издательское оформление и использование

ҚР СТ 994-2012

(ISO 2108:200 Information and documentation.
International standard book number (ISBN), MOD)

Ресми басылым

«...СтИн» РМК Оңтүстік филиалы
ТЕКСЕРІЛДІ/ПРОВЕРЕН
«28» 08 2018 ж.
Қолы

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)

Астана

http://www.mcast.kz/ru/shop/
Страница 1 из 41
РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия нормативного документа

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

Ақпарат, кітапхана және баспа ісінің стандарттар жүйесі

БАСЫЛЫМ

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТЫ КІТАП НӨМІРІ (ISBN)

Баспалық рәсімделуі және қолданылуы

ҚР СТ 994-2012

(ISO 2108:200 Information and documentation.
International standard book number (ISBN), MOD)

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)

Астана

РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия нормативного документа

Алғысөз

1 «Қазақстан Республикасы Ұлттық мемлекеттік Кітап палатасы» РММ **ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ**

2 Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2012 жылғы 08 қазандағы № 472-од бұйрығымен **БЕКІТІЛІП ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

3 Осы стандарт (ISO 2108-2005 Ақпарат және құжаттама. Халықаралық стандартты кітап нөмірі (ISBN) Information and documentation. International standard book number (ISBN) халықаралық стандартына сәйкес құрылымын өзгерту және қосымша ережелер енгізу жолымен өзгертілген, стандарттың Кіріспесінде себептеріне түсініктеме берілген.

ISO 2108:2005 халықаралық стандартын ISO/TC 46 Ақпарат және құжаттама, Техникалық комитеті, SC 9 «Анықтау және сипаттау» ішкі комитеті әзірледі.

Аударма ағылшын тілінен - (en).

ISO 2108:2005 халықаралық стандартының негізінде әзірленген осы ұлттық стандарттың ресми данасы «Нормативтік техникалық құжаттардың бірыңғай мемлекеттік қорында» бар.

Халықаралық стандарттың құрылымын осы стандарт құрылымымен салыстыру А қосымшасында көрсетілген.

Сәйкестік дәрежесі - түрлендірілген (MOD).

4 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ 2017 жыл
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ 5 жыл

5 ҚР СТ 994-96 Ақпарат, кітапхана және баспа ісінің стандарттар жүйесі. Басылым. Халықаралық стандартты кітап нөмірі. Құрылымы, құрамы, жазылуы **ОРНЫНА ЕНГІЗІЛДІ**

http://www.memst.kz/ru/shop/ Страница 4 из 41
РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия нормативного документа

Осы стандартқа енгізілген өзгерістер туралы ақпарат «Қазақстан Республикасы стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар» көрсеткішінде, мәтіндегі өзгерістер ай сайынғы «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық көрсеткіштерінде жарияланады. Стандартты қайта қараған (тоқтатқан) немесе өзгерткен жағдайда тиісті ақпараттар ай сайынғы «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық көрсеткішінде жарияланады.

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе бөлшектеліп басылып шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды.

http://www.memst.kz/ru/shop/
Страница 5 из 41
РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия нормативного документа

Мазмұны

	Кіріспе	V
1	Қолданылу саласы	1
2	Нормативтік сілтемелер	1
3	Терминдер және анықтамалар	2
4	Халықаралық стандартты кітап нөмірінің құрылымы	3
5	ISBN тағайындау	4
6	ISBN басылымдарда орналасуы	6
7	ISBN және штрих-коды	8
8	А қосымшасы (*ақпараттық*). Халықаралық стандарттың құрылымын ұлттық стандарттың құрылымымен салыстыру	9

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 6 из 41

Кіріспе

Осы стандарт ҚР СТ 994-96 «Ақпарат, кітапхана және баспа ісінің стандарттар жүйесі. Басылым. Халықаралық стандартты кітап нөмірі. Құрылымы, құрамы, жазылуы» бұрын қолданылған стандарт негізінде және 2005 жылы ISO 2108 халықаралық стандартын қайта қарастыруға байланысты әзірленді.

ISO 2108:2005 халықаралық стандартынан айырмашылығы осы стандартқа мынадай өзгерістер енгізілді:

- «Қолданылу саласы» Бөлімінде стандарттың қолданылуы таратылатын республика субъектілері қосымша көрсетілген;
- «Нормативтік сілтемелер» Бөлімінде Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын «ГОСТ» аббревиатурасымен өңірлік стандарттарға сілтемелер көрсетілген;
- «Терминдер және анықтамалар» Бөлімінен мына терминдер алынып тасталды: «үздіксіз басылымдар» және «біріккен басылымдар», өйткені, жалпы жағдайда сериялық басылымдардың халықаралық стандартты нөмірі (ISSN) тағайындалатын журнал және газет басылымдарына жатады;
- ISBN кодын берудің Ресей және Қазақстандағы тәжірибесін басшылыққа алсақ, Ресейде және Қазақстанда 5.9 тармағына кітап басылымдарына қатысты 12 жаңа өнім түрлері енген. 5.10 тармағына да бір мезгілде ISBN тағайындалмайтын өнімнің 8 түрі енгізілген. Олар бір реттік немесе уақытша сипаттағы шектеулі қолданысқа ие болады;
- 7-бөлім ISBN негізінде құрылған, ГОСТ ISO/IEC 15420 және көп томды 7.2 тармағы бойынша көп томды басылымға штрих-код тағайындау ерекшеліктерін сипаттайтын бөлігінде штрих-код мысалдарымен толықтырылған;
- 5-бөлімге A.1.1 - A.1.11, A.2, A.3, A.4, A.5; A.6 тармақтарының ережелері; А қосымшасы енгізілген (осы стандарттың А қосымшасын қараңыз);
- Стандартқа ISO 2105:2005 стандартынан 7, 8-бөлімдер мен B, C, D, E, F қосымшалары мына төмендегі себептер бойынша енгізілген жоқ:

а) 7-бөлім – ISBN беру барысында техникалық емес, шартты келісімдерді бекітеді;

б) 8-бөлім және В қосымшасы – Қазақстанның ISBN Тіркеу Агенттігінің міндеттері ISBN Халықаралық агенттігі және Қазақстан ISBN Тіркеу Агенттігі арасындағы Келісім-шартпен қарастырылған;

в) С қосымшасы – 13 санды ISBN үшін бақылау саны есебінің алгоритмі стандарттың 4.6 тармағында сілтеме көрсетілген ГОСТ ISO/IEC 15420 бойынша анықталады;

г) D қосымшасы – қазақстандық баспагерге ISBN тағайындау үшін Қазақстан ISBN Агенттігіне берілген тіркеу тобы нөмірлерінің шамасы Халықаралық ISBN Агенттігінен алынған Сертификатта қарастырылған;

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 7 из 41

д) Е қосымшасы – ТМД елдерінде қолданыстағы және осы мемлекеттер аумағындағы кітап басылымдарының шығу мәліметінің сәйкестігін қамтамасыз ететін кітап басылымдары үшін шығу мәліметтері ГОСТ 7.4 бойынша қарастырылған;

е) F қосымшасы – ISBN әріптік-сандық он санды коды 01.01.2007 жылға дейін қолданылған.

B, C, D, E, F қосымшаларын алып тастауға байланысты стандартқа «Библиография» құрылымдық элементі енгізілмейді.

Өзгертілген техникалық талаптар мен құрылымның өзгеруі стандарт мәтінінде курсивпен көрсетілген.

Осы стандарттың 4.1, 6.6, 6.8 және 6.9 тармақтарында мысалдар шартты түрде көрсетілген.

http://www.memst.kz/ru/shop/
Страница 8 из 41
РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия нормативного документа

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

Ақпарат, кітапхана және баспа ісінің стандарттар жүйесі

Басылым
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТЫ КІТАП НӨМІРІ (ISBN)

Баспалық рәсімделуі және қолданылуы

Енгізілген күні 2013-07-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт кітап басылымдарының пішіндері мен барлық түрлеріне және қайта басылымдарына (ары қарай – басылым, жарияланым) бірыңғай идентификациялық жүйе ретінде қолданылатын Халықаралық стандартты кітап нөміріне (ISBN) таратылады және ISBN құрылымын, құрамын, жазылу пішінін, басылымдарда орналасуын және тағайындау барысын белгілейді.

ISBN басқа басылымдармен бір бүтінді құрайтын басылымдардың идентификациясы үшін қолданылады, мысалы, аудио немесе аудиовизуальды (кітап басылымы және оның дыбыс жазбасы).

Стандартты Қазақстан ISBN тіркеу агенттігі, баспа ісімен айналысатын ұйымдар, оның ішінде баспалар, полиграфиялық мекемелер (ары қарай – баспагер), кітап саудасы ұйымдары қолдануы тиіс.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартты қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжаттар қажет. Күні көрсетілмеген сілтемелерге сілтеме құжатының соңғы басылымы қолданылады (барлық өзгерістерімен бірге).

ГОСТ 7.4-95 Ақпарат, кітапхана және баспа ісінің стандарттар жүйесі. Басылым. Шығу мәліметі.

ГОСТ 7.60-2003 Ақпарат, кітапхана және баспа ісінің стандарттар жүйесі. Басылым. Негізгі түрлері. Терминдер және анықтамалар

ГОСТ 7.83-2001 Ақпарат, кітапхана және баспа ісінің стандарттар жүйесі. Электронды басылымдар. Негізгі түрлері және шығу мәліметтері

ГОСТ ISO/IEC 15420-2001 Автоматты сәйкестендіру. Штрихты кодтау. EAN/UPC штрих-коды белгісінің ерекшелігі.

Ресми басылым

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 9 из 41

ЕСКЕРТПЕ Осы стандартты пайдалану кезінде сілтемелік стандарттар мен жіктеуіштердің қолданысын ағымдағы жылдың жағдайы бойынша «Стандарттау жөніндегі нормативті құжаттар» жыл сайын басылып шығарылатын ақпараттық көрсеткіш және ағымдағы жылда жарияланған ай сайын басылып шығарылатын ақпараттық көрсеткіш бойынша тексерген дұрыс. Егер сілтемелік құжат ауыстырылса (өзгертілсе), онда осы стандартты басып шығару ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер құжат ауыстырусыз жойылса, оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлікте қолданылады.

3 Терминдер және анықтамалар

Осы стандартта ГОСТ 7.60, ГОСТ 7.83 сәйкес, сонымен бірге, келесі терминдер анықтамалықтарымен қолданылады.

3.1 **ISBN:** Баспагер мен кітап басылымын сәйкестендіретін, тиісті ISBN тіркеу агенттігімен берілетін халықаралық стандартты кітап нөмірі.

3.2 **EAN.UCC префиксі**: Еуропалық тауарлық нөмірлеу Қауымдастығымен (EAN) берілген тауардың халықаралық нөмірінің префиксі (код).

ЕСКЕРТПЕ 2005 жылдан Еуропалық тауарлық нөмірлеу Қауымдастығы (EAN) GS1 бірыңғай еуропалық тауарлық код жөніндегі Халықаралық Кенесі болып өзгертілген

3.3 **Бақылау саны**: Арнайы математикалық алгоритм көмегімен алдыңғы барлық сандармен сәйкес келетін және ISBN нөмірінің дұрыстығын тексеру үшін пайдаланылатын ISBN нөміріндегі соңғы сан.

3.4 **Кітап басылымы**: Бір баспагер шығарған кітап өнімінің нақты түрі және бір мазмұндағы сол өнімнің көшірмесі.

ЕСКЕРТПЕ Басылым әр түрлі формада шығуы мүмкін.

3.5 **Басылым түрі:** Басылымның көлемі, мұқабасы, пішіні, материалы.

МЫСАЛЫ Романның қандай да бір басылымы өнімнің мына түрінде болады: жұмсақ мұқаба, қатты мұқаба, кассеталы аудиокітап, CD түріндегі аудиокітап, Брайл шрифті, т.б.

3.6 **Монографиялық басылым**: Көпшілікке қандай түрінде болмасын қолжетімді, бір немесе бірнеше авторға тиесілі, бір мәселенің немесе тақырыптың толық және жан-жақты мазмұнын қамтитын шектеулі бөлімдерімен немесе бір бөлігінде бүтіндей шығарма ретінде автор (баспагер) шығарған ғылыми немесе ғылыми-көпшілік басылым.

3.7 **Тіркеу тобының нөмірі:** Халықаралық ISBN агенттігімен берілген Қазақстан ISBN Тіркеу агенттігінің сандық нөмірі.

3.8 **Тіркелуші**: Қазақстан ISBN Тіркеу агенттігінен кітап басылымы үшін ISBN алған заңды және жеке тұлға.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 10 из 41

3.9 **Талап бойынша басылым:** Тұтынушының талабы бойынша өзгертілген немесе меншіктелген басылым.

4 Халықаралық стандартты кітап нөмірінің құрылымы

4.1 Халықаралық стандартты кітап нөмірінің құрылымы басылымның шыққан тіліне қарамастан, бір-бірінен дефис арқылы бөлінген он үш араб санынан (0-ден 9-ға дейін), төменде көрсетілген бес элементтен, ISBN аббревиатурасынан тұрады.

ISBN құрылымының элементі:

- EAN.UCC префиксі;
- тіркеу тобының нөмірі;
- тіркелушінің нөмірі;
- басылым нөмірі;
- бақылау саны.

МЫСАЛЫ ISBN 978-601-232-545-4.

4.2 **«EAN. UCC префикс» элементі**

EAN.UCC префикс – «Кітап өнімі» тауарын анықтау үшін Тауарлық нөмірлеу Еуропалық Қауымдастығымен (EAN) ISBN Халықаралық агенттігіне берілген 978-код.

4.3 **«Тіркеу тобының нөмірі» элементі**

ISBN тіркеу тобының нөмірі ISBN мемлекеттің географиялық немесе тілдік саласын анықтау үшін қызмет етеді. Қазақстан үшін тіркеу тобының нөмірі - 601.

ЕСКЕРТПЕ Қазақстан үшін ISBN Халықаралық агенттігімен бұрын берілген ISBN – 9965 тіркеу тобының нөмірі аталған топ нөмірлерін толық пайдаланғанға дейін қолданылады.

4.4 **«Тіркелушінің нөмірі» элементі**

Берілген элемент нақты баспагерді сәйкестендіреді.

Тіркелуші нөмірін қазақстандық баспагер ISBN Халықаралық Агенттігінен Сертификаты бар, өз қызметін Қазақстан Республикасы Ұлттық мемлекеттік Кітап палатасының әдістемелік басшылығымен жүзеге асыратын Қазақстанның ISBN Тіркеу агенттігінен алады.

«Тіркеуші» элементі әр баспагердің басылым санына байланысты, ұзақтығына қарай белгіленеді.

4.5 **«Басылым нөмірі» элементі**

«Басылым нөмірі» элементі ISBN сандық нөміріндегі нақты кітап басылымын сәйкестендіреді.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия
Страница 11 из 41 нормативного документа

4.6 **«Бақылау саны» элементі**

Бақылау саны ISBN сандық бөлігін тексеру үшін пайдаланылады. *13 санды ISBN үшін бақылау нөмірі ГОСТ ISO/IEC 15420 бойынша 10 алгоритмі модулінің көмегімен есептеледі.*

5 ISBN тағайындау

5.1 Монографиялық басылымға ISBN тағайындау басылым үшін авторға авторлық құқық беруде заңды негіз болып табылмайды.

5.2 «Тіркелуші нөмірі» баспагерге Қазақстан ISBN Тіркеу агенттігімен алдын-ала сұранысы бойынша беріледі.

5.3 ISBN алу үшін баспагер Қазақстан ISBN Тіркеу агенттігіне кітап басылымының әрбір жарияланымы бойынша қажетті ақпаратты жолдайды. Шығу мәліметі ГОСТ 7.4 сәйкес болуға тиіс.

5.4 Әрбір кітап басылымына жеке ISBN тағайындалады.

5.5 Нақты кітап басылымына тағайындалған жеке ISBN өзгертілмейді, ISBN қате анықталған жағдайда да жаңасымен ауыстырылмайды, басқа кітап басылымында қолданылмайды.

5.6 Әр түрлі формада, әр тілде шыққан бірыңғай кітап басылымдарына (қатты, жұмсак мұқаба, Брайл шрифті, шағын пішінді баспа басылымы, бағдарламалық қамтамасыз ету, аудиокітап, видео және онлайн электронды басылымдар) әр түрлі ISBN беріледі. Сонымен бірге, электронды басылымның әр пішімінде (мысалы, «.lit», «.pdf», «.html», «.pdb») жеке ISBN болуы керек.

5.7 Жеке ISBN мына жағдайларда тағайындалады:

- басылымының атауы өзгергенде;
- 5.8 көрсетілгеннен басқа басылымның қандай да бір бөлігінде өзгеріс болған жағдайда;

5.8 Жеке ISBN мына жағдайларда тағайындалмайды:

- мазмұнына және пішініне өзгеріс енгізбей, бір баспагер шығарған басылымның қосымша тиражына;
- егер жарияланым қайта басылғанда өзгеріске ұшырамаса;
- басылымға аз ғана өзгерт
улер енгізілген кезде (мысалы, жаңылыстар, орфографиялық және редакциялық қателер орын алғанда);
- басылым бағасы өзгерген кезде.

5.9 Жеке ISBN мына жағдайда тағайындалады:

- *құрастырылған басылымдарға;*
- *мәтінді кешенді басылымдарға;*
- *аударма басылымдарына;*
- *шектеулі мәтінде және жүйелі электрондық басылымдарға, сонымен бірге Интернеттегі басылымдарға;*

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия
Страница 12 из 41 нормативного документа

- басылымдардың электрондық түрлеріне;

- оқу, өндірістік-тәжірибелік өнімдерге;

- әр түрлі пішінде басылған кітаптар мен кітапшаларға;

- Брайль шрифті пайдаланылған басылымдарға;

- тұрақты жаңартылған басылым ретінде автормен (баспагермен) жарияланбаған немесе жалғасы анықталмаған басылымдарға;

- препринттерге, даталанған жылнамаларға;

- ішкі пайдаланудан басқа, үйретуші және кеңес беретін фильмдерге, бейнежазбаларға, фототүсірілімдерге;

- оқыту немесе нұсқаулық бағдарламаларына;

- әр түрлі тасымалдаушыдағы аудиокітаптарға (оның ішінде, дыбысты қосымшасы бар сөйлейтін кітаптарға);

- кітап басылымдарының сандық көшірмелеріне; микропішіндегі кітап басылымдарына;

- негізгі бөлігі мәтіннен тұратын мультимедиялық мүмкіндігі аралас пішіндегі кітап басылымдарына;

- мәтіннен өзге мазмұндағы кітап және журнал пішініндегі бейнелеу басылымдарына, оның ішінде кітап және журнал пішіндегі күнтізбелер, айқаракүнтізбелер;

- картографиялық басылымдарға (атластар мен карталар);

- нормативтік өндірістік-тәжірибелік басылымдарға;

- оқу, өндірістік-тәжірибелік бейнебасылымдарға;

5.10 Жеке ISBN мына басылымдарға тағайындалмайды:

- жалғаспалы серияларға (*мысалы, сериялық басылымдарға, жинақтарда және сериялық басылымдардағы жеке жарияланымдарға);*

- уақытша баспа материалдарына (мысалы, жарнамалық материалдар және т.б.);

- ноталық басылымдарға;

- кітап және журнал пішініндегі, мәтіні берілмеген бейнелеу басылымдарына, *оның ішінде өндірістік өнімдер каталогтарына;*

- жеке құжаттарға (электрондық түйіндеме және кәсіптік профильге);

- құттықтау ашық хаттарына;

- музыкалық және дыбыс жазбаларына;

- оқу немесе өндірістік-тәжірибелік болып табылмайтын бағдарламалық өнімдерге;

- оқу немесе өндірістік-тәжірибелік болып табылмайтын бейнелеу басылымдарына;

- хабарландырулардың электрондық тақтасына, электрондық корреспонденцияларға;

- ойындарға;

- бланкілер, мақтау қағазы, толтыру формаларына, затбелгілер мен басқа сәйкес өнімдерге;

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 13 из 41

- *белгілі бір ұйымның қызметкерлеріне таратуға арналған қызмет құжаттарына;*
- ISBN берілген, жарыққа шыққан кітаптар мен шығармалардың жекелеген бөліктеріне;
- *оқу жоспарлары мен бағдарламаларға, берілген оқу орнының тыңдаушылары арасында таратуға арналған әдістемелік материалдарға;*
- *диссертациялардың авторефераттарына;*
- *патенттерге.*

6 ISBN басылымдарда орналасуы

6.1 ISBN нөмірі басылымда бір және сол орында көрсетілуі және жеке басылымның шығу мәліметіне енгізілуі қажет.

6.2 Кітап басылымдарында ISBN басылымның титулды парағының келесі бетінде немесе төменгі бұрышында авторлық құқықты білдіретін сілтеменің алдында басылады. Қажетіне қарай ISBN басылым мұқабасының төменгі бұрышына немесе егер ISBN штрих-код түрінде берілсе, басылым мұқабасының соңғы парағында орналастырылады.

6.3 ISBN штрих-коды басылымда автоматтық есептеуге жарамды пішінде көрсетілуі қажет. ISBN штрих-кодын кітап басылымдарында пайдалануда олардың белгілерін *ГОСТ ISO/IEC 15420* сәйкес пайдалану қажет.

6.4 Электронды басылымдарда ISBN титулды бетті алмастыратын бетте немесе экранда көрсетіледі (авторлық құқық туралы белгі көрсетілген экранға шығудағы бастапқы бет).

6.5 Физикалық тасымалдаушыда шығарған кезде (аудио-, видео-дискіде) ISBN тасымалдаушының жапсырмасында немесе кез-келген тұрақты қораптың төменгі бұрышында көрсетеді (қорап, дискіге арналған конверт, жиек).

6.6 Көп томды басылымдағы ISBN.

Көп томды жарияланымдарды жариялау барысында томның нөмірін және көп томды басылымға берілген ISBN дөңгелек жақшаларда көрсете отырып, ISBN әр томға беріледі. Көп томды басылымның ISBN берілген басылымның барлық томында көрсетіледі.

МЫСАЛЫ Шаштайұлы:шығармалар жинағы. – 2-томдық. - Алматы : «Ан Арыс», 2011.

ISBN 978-601-7130-69-5 (1 т.),
ISBN 978-601-7130-68-8.

http://www.memst.kz/ru/shop/ Страница 14 из 41 РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа

6.7 Серияның бөлімі ретінде басылған жарияланымдар.

Жарияланым жекелеген түрде және сериялық басылымның кешенді құрамында болса, оны екі жеке басылым деп санау қажет, олардың әрқайсысына екі жеке басылым ретінде жеке ISBN беріледі.

Кешенді сериялық басылымның ISBN тұтас қорапта, папкада және сериялық басылымның мұқабасында көрсетіледі.

МЫСАЛЫ «Қазақ халық ертегілері» кітабы жеке басылым ретінде де, «Ең үздік балалар әдебиеті» кешенді сериялық басылымының құрамында да шығарылуы мүмкін.

6.8 Бірлескен жарияланым

Бірнеше баспагермен бірлесе шығарылған басылымда ISBN әрбір баспагер-серіктеске беріледі. Баспагердің атауына сәйкес ISBN басылымның титулды парақшасында көрсетілгендей, жақшада тырнақшасыз жазылады. Басылымда штрих-код ретінде тек бір ғана ISBN көрсетілуге тиіс.

МЫСАЛЫ Абай. Қара сөз. – Алматы: Көшпенділер, 2011.-
ISBN 978-601-218-009-1 (Көшпенділер),
ISBN 978-601-7294-10-6 (Халықаралық Абай клубы)

6.9 Қайта басу

Егер бір басылым баспагердің әр түрлі тауарлық белгісімен және басқа баспагердің тауарлық белгісімен қайталап басылса, онда жеке ISBN беріледі.

МЫСАЛЫ Рахметова С. Қазақ тілі.-Алматы: Мектеп, 2010.
ISBN 978-601-293-531-8 (Мектеп)
Рахметова.С. Қазақ тілі. – Алматы: Атамұра, 2010.
ISBN 978-601-282-285-4 (Атамұра)

6.10 Талап бойынша баспа басылымы

Міндетті басылым 5-бөлімдегі талаптарды ескере отырып жарияланады.

Мазмұны арнайы өзгертілген немесе тұтынушының тапсырысы бойынша меншіктелген және қолжетімділігі шектеулі болып табылатын талап бойынша баспа басылымын шығаруда жеке ISBN тағайындалмайды.

6.11 Электрондық басылымдар

Электрондық басылымдарға қойылатын талаптар 5-бөлімде қарастырылған.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 15 из 41

7 ISBN және штрих-коды

7.1 Басылымның штрих-кодын ISBN негізінде ГОСТ ISO/IEC 15420 сәйкес EAN жүйесі штрих-кодтар белгісін пайдалана отырып дайындайды. Әріптік-сандық формада ISBN нөмірі штрих-коды графикалық сызықтарының жоғары жағына басылады (1-суретті қараңыз).

7.2 *Көп томдық басылымның бір томының штрих-коды аталған томға берілген ISBN негізінде дайындалады.*

ISBN 978-601-7046-01-9

9 786017 046019

1-сурет

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 16 из 41

А қосымшасы
(ақпараттық)

Халықаралық стандарт құрылымын ұлттық стандарт құрылымымен салыстыру
1-кесте

ISO 2108:2005 халықаралық стандартының құрылымы	Ұлттық стандарт құрылымы
1- бөлім[1)]	1-бөлім (1-бөлім)
2- бөлім[1)]	2-бөлім
3-бөлім[1)]	3-бөлім
3.1	3.1 (3.6)
3.2	3.2 (3.1)
3.3[1)]	3.3 (3.2)
3.4	3.4 (3.4)
3.5[1)]	3.5 (3.9)
3.6	3.6 (3.7)
3.7	3.7 (3.11)
3.8	3.8 (3.10)
3.9	3.9 (3.9)
3.10	-
3.11	-
4-бөлім	4-бөлім
4.1	4.1 (4.1)
4.2	4.2 (4.2)
4.3	4.3 (4.3)
4.4	4.4 (4.4)
4.5	4.5 (4.5)
4.6[1)]	4.6 (4.6, С қосымшасы)
5-бөлім[1)]	5-бөлім
5.1	5.1 (А.1.1)
5.2	5.2 (5.1)
5.3	5.3 (5.2)
5.4	5.4 (5.3. 5.4. А.1.3. А.1.4)
5.5	5.5 (5.3. 5.4. А.1.4)
5.6	5.6 (5.5. А.1.5. А.1.7)
-	5.7 (5.6. А.1.6. А.1.8)
-	5.8 (5.6, А.1.6, А.1.8)
-[1)]	5.9 (А.1.9)
-[1)]	5.10 (А.1.10; А.1.11)
6 -бөлім[1)]	6-бөлім
6.1	6.1 (6.1; 6.3.3)

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 17 из 41

1-кесте *(жалғасы)*

ISO 2108:2005 халықаралық стандартының құрылымы	**Ұлттық стандарт құрылымы**
6.2	6.2 (6.2.1, 6.2.2)
6.2.1	-
6.2.2	-
6.2.3	-
6.3	6.3 (6.2.3)
6.3.1	-
6.3.2	-
6.3.3	-
6.4	6.4 (6.3.1)
-	6.5 (6.3.2)
-	6.6 (6.4; A.2)
-	6.7 (A.3)
-	6.8 (A.4)
-	6.9 (A.5. A.5.1; A.5.2)
-	6.10 (A.6)
-	6.11 (A.7)
7-бөлім[1)]	7-бөлім
-	7.1 (6.2.3);
-	7.2
-	
8-бөлім[1)]	-
А қосымшасы[1)]	-
В қосымшасы[1)]	-
С қосымшасы[1)]	-
D қосымшасы[1)]	-
E қосымшасы[1)]	-
F қосымшасы[1)]	-
Библиография[1)]	-
-	А қосымшасы *(ақпараттық)*

[1)] ISO 2108:2005 халықаралық стандартына сәйкес құрылымы, тармақтары мен тармақшалары және мазмұнының өзгеруі туралы түсініктемелер, қосымшалар осы стандарттың Кіріспесінде көрсетілген.

ЕСКЕРТПЕ Стандарттың «Ұлттық стандарт құрылымы» осы стандарттың бөлімдері мен тармақтарынан кейін жақшада оған енгізілген ISO 2108:2005 халықаралық стандартының бөлімдері, тармақтары, тармақшалары, қосымшалары (олардың тармақтары) көрсетілген.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 18 из 41

ӘОЖ 655.527:006.354 **МСЖ 01.140.30**

Түйінді сөздер: Халықаралық стандартты кітап нөмірі (ISBN), басылым, шығу мәліметі.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 19 из 41

Ескертулер үшін

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 20 из 41

НАЦИОНАЛЬНЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу

ИЗДАНИЯ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ СТАНДАРТНЫЙ КНИЖНЫЙ НОМЕР (ISBN)

Издательское оформление и использование

СТ РК 994-2012

(ISO 2108:2005 Information and documentation.
International Standard Book Number (ISBN), MOD)

Издание официальное

Комитет технического регулирования и метрологии
Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан
(Госстандарт)

Астана

http://www.memst.kz/ru/shop/
Страница 21 из 41
РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия
нормативного документа

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН РГУ «Национальная государственная Книжная палата Республики Казахстан»

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ Приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан от 08 октября 2012 г. № 472-од

3 Настоящий стандарт модифицирован по отношению к международному стандарту ISO 2108:2005 Information and documentation. International Standard Book Number (ISBN) (ISO 2108-2005 Информация и документация. Международный стандартный книжный номер (ISBN)), путем изменения структуры и внесения дополнительных положений (требований), что обусловлено причинами, разъяснения которым даны во Введении настоящего стандарта.

Международный стандарт ISO 2108:2005 разработан Техническим комитетом ISO/TC 46, Информация и документация, подкомитетом SC 9 «Определение и описание».

Перевод с английского языка (en).

Официальный экземпляр международного стандарта ISO 2108:2005, на основе которого разработан настоящий национальный стандарт, имеется в Едином государственном фонде нормативных технических документов

Сравнение структуры международного стандарта со структурой настоящего стандарта приведено в Приложении А.

Степень соответствия - модифицированная (MOD).

4 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ 2017 год
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ 5 лет

5 ВВЕДЕН ВЗАМЕН СТ РК 994-96 Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Международная стандартная нумерация книг. Структура, состав, написание.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 22 из 41

Информация об изменениях к настоящему стандарту публикуется в указателе «Нормативные документы по стандартизации Республики Казахстан», а текст изменений – в ежемесячных информационных указателях «Государственные стандарты». В случае пересмотра (отмены) или замены настоящего стандарта соответствующая информация будет опубликована в информационном указателе «Государственные стандарты».

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета технического регулирования и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан

РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия нормативного документа

Содержание

Введение V
1 Область применения 1
2 Нормативные ссылки 2
3 Термины и определения 2
4 Структура Международного стандартного книжного номера 3
5 Присвоение ISBN 4
6 Месторасположение ISBN в изданиях 6
7 ISBN и штриховой код 8
Приложение А (информационное) Сравнение структуры международного стандарта со структурой национального стандарта 9

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 24 из 41

Введение

Настоящий стандарт разработан на базе ранее действовавшего СТ РК 994-96 «Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Международная стандартная нумерация книг. Структура, состав, написание» и в связи с пересмотром в 2005 году международного стандарта ISO 2108.

В отличие от международного стандарта ISO 2108:2005 в настоящий стандарт внесены следующие изменения:

- в Разделе «Область применения» дополнительно указаны субъекты республики, на которые распространяется действие стандарта;

- в Разделе «Нормативные ссылки» приведены ссылки на региональные стандарты с аббревиатурой «ГОСТ», применяемые на территории Республики Казахстан;

- из Раздела «Термины и определения» исключены термины: «непрерывные издания» и «объединенные издания», т.к. они в большей степени относятся к журнальным и газетным изданиям, которым присваивают Международный стандартный номер сериальных изданий (ISSN);

- исходя из практики работ по выдаче кодов ISBN в России и Казахстане в Пункт 5.9 дополнительно включены 12 новых видов продукции, отнесенных к книжным изданиям. Одновременно в Пункт 5.10 включены 8 видов продукции, которым не присваивается ISBN, т.к. они имеют ограниченное применение, разовый или временный характер;

- Раздел 7 дополнен примером штрихового кода, сформированного на основе ISBN по ГОСТ ISO/IEC 15420 и Пунктом 7.2, в части описания особенностей присвоения штрихового кода многотомному изданию;

- в Раздел 5 включены положения Пунктов А.1.1 - А.1.11, А.2, А.3, А.4, А.5; А.6 Приложения А (см. Приложение А настоящего стандарта);

- в стандарт не включены Разделы 7, 8 и приложения: B, C, D, E, F из ISO 2105:2005 по следующим причинам:

а) Раздел 7 - т.к. устанавливает не технические, а договорные условия при выдаче ISBN;

б) Раздел 8 и Приложение В - в связи с тем, что функции Регистрационного Агентства ISBN Казахстана предусмотрены Контрактом между Международным Агенством ISBN и Регистрационным Агентством ISBN Казахстана;

в) Приложение С – т. к. алгоритм расчета контрольной цифры для 13-значного ISBN определяется по ГОСТ ISO/IEC 15420, на который приведена ссылка в Пункте 4.6 настоящего стандарта;

г) Приложение D - т.к. пределы номеров регистрационных групп, переданных Регистрационному Агенству ISBN Казахстана для присвоения

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 25 из 41

казахстанским издателям номера ISBN предусмотрены в Сертификате, полученном от Международного Агентства ISBN;

д) Приложение Е – т. к. выходные сведения для книжных изданий предусмотрены по ГОСТ 7.4, действующим в странах СНГ и обеспечивающим совместимость выходных сведений книжных изданий на территории этих государств;

е) Приложение F – т. к. десятизначный буквенно-цифровой код ISBN, применялся только до 01.01.2007 года.

В связи с исключением Приложений B, C, D, E, F отпала необходимость включать в стандарт структурный элемент «Библиография».

Измененные технические требования и изменения структуры по тексту стандарта выделены курсивом.

Примеры в Пунктах 4.1, 6.6, 6.8 и 6.9 настоящего стандарта приведены условно.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 26 из 41

НАЦИОНАЛЬНЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу

ИЗДАНИЯ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ СТАНДАРТНЫЙ КНИЖНЫЙ НОМЕР (ISBN)

Издательское оформление и использование

Дата введения 2013-07-01

1 Область применения

Настоящий стандарт распространяется на Международный стандартный книжный номер (ISBN), применяемый в качестве единой идентификационной системы для всех видов и форм книжных изданий и их переизданий [далее – издание (публикация)] и устанавливает структуру, состав, форму написания, месторасположение в изданиях и процедуру присвоения ISBN.

ISBN также может применяться для идентификации изданий, составляющих единое целое с другими изданиями, например аудио- или аудиовизуальными (книжное издание и его звукозапись).

Стандарт подлежит применению регистрационным агентством ISBN Казахстана, издающими организациями, в том числе издательствами, полиграфическими предприятиями (далее – издатель), а также книготорговыми предприятиями.

2 Нормативные ссылки

Для применения настоящего стандарта необходимы следующие ссылочные нормативные документы.

ГОСТ 7.4-95 Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Выходные сведения

ГОСТ 7.60-2003 Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Основные виды. Термины и определения

ГОСТ 7.83-2001 Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Электронные издания. Основные виды и выходные сведения.

ГОСТ ISO/IEC 15420-2001 Автоматическая идентификация. Кодирование штриховое. Спецификация символики штрихового кода EAN/UPC.

Издание официальное

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 27 из 41

ПРИМЕЧАНИЕ При пользовании настоящим стандартом целесообразно проверить действие ссылочных стандартов по ежегодно издаваемому информационному указателю, «Нормативные документы по стандартизации» по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим стандартом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящем стандарте применяются термины в соответствии с ГОСТ 7.60, ГОСТ 7.83, а также следующие термины с соответствующими определениями.

3.1 **ISBN:** Международный стандартный книжный номер, идентифицирующий издателя и книжное издание, который выдается издателю соответствующим регистрационным агентством ISBN.

3.2 **Префикс EAN.UCC**: Префикс (код) международного номера товара, присвоенный Европейской Ассоциацией товарной нумерации (EAN).

ПРИМЕЧАНИЕ С 2005 г. Европейская Ассоциация товарной нумерации (EAN) переименована в Международный совет по единым европейским товарным кодам GS1.

3.3 **Контрольная цифра**: Последняя цифра в номере ISBN, которая связана со всеми предшествующими числами с помощью специального математического алгоритма и может использоваться для проверки правильности номера ISBN.

3.4 **Книжное издание**: Конкретный вид книжной продукции и все его копии с одним и тем же содержанием, опубликованные одним издателем.

ПРИМЕЧАНИЕ Издание может быть выпущено в разной форме.

3.5 **Форма издания**: Размер, переплет, формат, материал издания.

ПРИМЕР Один и тот же роман может быть издан в разных формах: мягкий переплет, твердый переплет, кассетная аудиокнига, аудиокнига на CD, шрифт Брайля, др.

3.6 **Монографическое издание**: Научное или научно-популярное издание, выпущенное автором (издателем) как целое произведение в одной или в нескольких частях (в т.ч. томах), содержащее полное и всестороннее исследование одной проблемы или темы и принадлежащее одному или нескольким авторам, доступное общественности в любой форме.

3.7 **Номер регистрационной группы**: Цифровой номер Регистрационного агентства ISBN Казахстана, присвоенный Международным агентством ISBN.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 28 из 41

3.8 **Регистрант**: Физическое или юридическое лицо, которое получило ISBN для книжного издания от Регистрационного агентства ISBN Казахстана.

3.9 **Издание по требованию**: Издание, которое изменено или персонализировано по требованию потребителя.

4 Структура Международного стандартного книжного номера

4.1 Структура Международного стандартного номера книги состоит из аббревиатуры ISBN, независимо от языка издания и пяти, указанных ниже, элементов, состоящих из тринадцати арабских цифр (от нуля до девяти), отделяемых друг от друга дефисом. Аббревиатуру ISBN и первую цифру разделяют пробелом.

Элементы структуры ISBN:

- префикс EAN.UCC;
- номер регистрационной группы;
- номер регистранта;
- номер издания;
- контрольная цифра.

ПРИМЕР ISBN 978-601-232-545-4.

4.2 **Элемент «префикс EAN. UCC»**

Префикс EAN.UCC - код 978, предоставленный Европейской Ассоциацией товарной нумерации (EAN) Международному агентству ISBN для обозначения товара «Книжная продукция».

4.3 **Элемент «номер регистрационной группы»**

Номер регистрационной группы ISBN служит для обозначения в ISBN страны, географической или языковой области. Для Казахстана номер регистрационной группы - 601.

ПРИМЕЧАНИЕ Номер регистрационной группы ISBN – 9965, ранее выделенный Международным агентством ISBN для Казахстана применяется до полного использования номеров данной группы.

4.4 **Элемент «номер регистранта»**

Данный элемент идентифицирует конкретного издателя.

Номер регистранта казахстанский издатель получает в Регистрационном агентстве ISBN Казахстана, имеющим соответствующий Сертификат от Международного Агентства ISBN, осуществляющим свои функции под методическим руководством Национальной государственной Книжной палаты Республики Казахстан.

Элемент «регистрант» варьируется по длине, в зависимости от количества публикаций каждого издателя.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия
Страница 29 из 41 нормативного документа

4.5 **Элемент «номер издания»**

Элемент «номер издания» идентифицирует конкретное книжное издание в цифровом номере ISBN.

4.6 **Элемент «контрольная цифра»**

Контрольная цифра служит для проверки правильности цифровой части ISBN. *Контрольная цифра для 13-значного ISBN расчитывается с помощью модуля десятичного алгоритма по ГОСТ ISO/IEC 15420.*

5 Присвоение ISBN

5.1 Присвоение ISBN монографическому изданию, не является юридическим основанием для присвоения издателю авторского права на данное издание.

5.2 Элемент «номер регистранта» выдается издателю Регистрационным агентством ISBN Казахстана по его предварительному запросу.

5.3 Для получения ISBN издатель направляет необходимую информацию по публикации каждого книжного издания в Регистрационное агентство ISBN Казахстана. Выходные сведения изданий должны соответствовать *ГОСТ 7.4.*

5.4 Каждому книжному изданию присваивается индивидуальный ISBN.

5.5 Индивидуальный ISBN, присвоенный конкретному книжному изданию не должен изменяться, заменяться новым или использоваться для другого книжного издания, даже если в ISBN обнаружена ошибка.

5.6 Одни и те же книжные издания, выпущенные на разных языках и в разных формах (твердый, мягкий переплет, шрифт Брайля, малые формы печатного издания, программное обеспечение, аудиокнига, видео и электронные издания онлайн), должны иметь разные ISBN. Кроме того, каждый формат электронного издания (например, «.lit», «.pdf», «.html», «.pdb») должен иметь свой индивидуальный ISBN.

5.7 Индивидуальный ISBN присваивается в случаях:

- изменения названия издания;
- наличия изменений в какой-либо части издания кроме указанных в 5.8.

5.8 Индивидуальный ISBN не присваивается в следующих случаях:

- выпуска дополнительного тиража этого же издания одного издателя без внесения изменений в содержание и форму издания;
- если публикация не изменялась при переиздании или перепечатывании;
- при внесении в издание незначительных изменений (например, исправление опечаток, орфографических и редакционных ошибок);
- при изменении цены издания.

5.9 Индивидуальный ISBN присваивается:

- *комбинированным изданиям;*
- *комплектным изданиям, содержащим текст;*

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 30 из 41

- *переводным изданиям;*
- *текстовым локальным и сетевым электронным изданиям, в том числе, изданиям в Интернете;*
- *электронным аналогам печатного издания;*
- *учебным, производственно-практическим программным продуктам;*
- печатным книгам и брошюрам, выпушенным в разных формах;
- изданиям с использованием шрифта Брайля;
- изданиям, незаявленным автором (издателем) как регулярно обновляемые или когда их продолжение не определено;
- *препринтам, датированным ежегодникам;*
- обучающим фильмам и фильмам-инструктажам, видеозаписям и фотосъемкам, за исключением, предназначенных для внутреннего пользования;
- обучающим или инструктажным программам;
- аудиокнигам на различных носителях (в том числе, говорящим книгам – книгам со звуковым приложением);
- цифровым копиям печатных книжных изданий; книжным изданиям на микроформах;
- книжным изданиям в форме смешанных мультимедийных возможностей, где основную часть занимает текстовое содержание;
- *изоизданиям книжной и журнальной формы, содержащим, кроме изображения текст, в том числе, календари книжной и журнальной формы, перекидные календари;*
- *картографическим изданиям (атласы и карты);*
- *нормативным производственно-практическим изданиям;*
- *учебным, производственно-практическим видеоизданиям;*

5.10 Индивидуальный ISBN не присваивается следующим изданиям:
- продолжающимся сериям (например, сериальным изданиям, *отдельным публикациям в сборниках и сериальных изданиях);*
- временным печатным материалам (например, рекламные материалы и т.д);
- нотным изданиям;
- изоизданиям книжной и журнальной формы, не содержащим текст, *в том числе, каталогам промышленной продукции;*
- личным документам (электронное резюме и персональный профиль);
- поздравительным открыткам;
- музыкальным и звуковым записям;
- программным продуктам, не являющимся учебными или производственно-практическими;
- *видеоизданиям, не являющимся учебными или производственно-практическими;*
- электронным доскам объявлений, электронной корреспонденции;
- играм;

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 31 из 41

- бланкам, грамотам, формам для заполнения, этикеткам и другой аналогичной продукции;

- служебным документам организаций, предназначенным для распространения среди сотрудников данной организации;

- отдельным выдержкам из изданных произведений и книг, имеющим ISBN;

- учебным планам и программам, методическим материалам, предназначенным для распространения среди учащихся данного учебного заведения;

- авторефератам диссертаций;

- патентам.

6 Месторасположение ISBN в изданиях

6.1 Номер ISBN должен указываться в одном и том же месте издания и включаться в выходные сведения каждого отдельного издания.

6.2 В книжных изданиях ISBN печатается на обороте титульного листа издания или в нижнем углу титульного листа, или перед ссылкой на авторское право. При необходимости, ISBN допускается располагать в нижнем углу на обложке издания или на последнем листе обложки издания, если ISBN представлен в форме штрихового кода.

6.3 Штриховой код ISBN должен быть представлен на издании в форме, пригодной для автоматического считывания. При использовании штриховых кодов ISBN на книжных изданиях, необходимо использовать их символику в соответствии с *ГОСТ ISO/IEC 15420.*

6.4 В электронных изданиях ISBN приводят на странице или на экране, который является аналогом титульной страницы или ее эквивалента (начальная страница загрузки на экран, где есть отметка об авторском праве).

6.5 При издании на физическом носителе (аудио-, видео-дисках) ISBN приводят на этикетке носителя, или в нижнем углу на обороте любой постоянной упаковки (коробка, конверт для дисков, рамка).

6.6 ISBN многотомных изданий

При публикации многотомного издания ISBN присваивается каждому тому с указанием в круглых скобках номера тома и номера ISBN многотомного издания в целом. Номер ISBN многотомного издания в целом приводят во всех томах данного издания.

ПРИМЕР Шаштайулы:собрание сочинений.- В 2-х томах. - Алматы : «Ан Арыс», 2011.

ISBN 978-601-7130-69-5 (т. 1),

ISBN 978-601-7130-68-8.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 32 из 41

6.7 Публикации, изданные как часть серии

В случае когда публикация может быть доступной как индивидуально, так и составе комплектного сериального издания, ее следует считать двумя отдельными изданиями, каждой из которых должен быть присвоен индивидуальный ISBN.

ISBN комплектного сериального издания в целом приводят на футляре, папке, обложке сериального издания.

ПРИМЕР Книга «Казахские народные сказки» может быть издана как отдельное издание, так и в составе комплектного сериального издания: «Лучшая детская литература».

6.8 Совместные публикации

В издании, выпущенном совместно несколькими издателями, (в том числе с иностранными партнерами), приводят ISBN каждого издателя-партнера. Наименование издателя указывают после соответствующего ISBN в круглых скобках, без кавычек в той форме как оно приведено на титульном листе издания. Тем не менее, только один ISBN должен отражаться на публикации в виде штрихового кода.

ПРИМЕР Абай. Книга слов.–Алматы : Кочевники, 2011.-
ISBN 978-601- 218-009-1 (Кочевники),
ISBN 978-601-7294-10-6 (Международный клуб Абая).

6.9 Перепечатка

Индивидуальный ISBN должен быть присвоен, если одна и та же публикация издана под различными товарными знаками (брэндами) одного издателя и при повторной публикации под товарным знаком (брэндом) другого издателя.

ПРИМЕР Рахметова С. Казахский язык.- Алматы : Мектеп, 2010.
ISBN 978-601-293-531-8 (Мектеп)
Рахметова С. Казахский язык.- Алматы : Атамура, 2010.
ISBN 978-601-282-285-4 (Атамура).

6.10 Печатное издание по требованию

Издания по требованию публикуются с учетом требований Раздела 5.

При выпуске издания по требованию, в которой содержание было специально изменено или персонализировано под заказ потребителя и доступ к которому ограничен, индивидуальный ISBN не присваивается.

6.11 Электронные издания

Требования к электронным изданиям предусмотрены в Разделе 5.

http://www.memst.kz/ru/shop/
Страница 33 из 41
РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия нормативного документа

7 ISBN и штриховой код

7.1 Штриховой код издания формируют на основе ISBN, используя символику штриховых кодов системы EAN в соответствии с *ГОСТ ISO/IEC 15420*. Номер ISBN в буквенно-цифровой форме печатают над графическими линиями штрихового кода (*см. Рисунок 1*).

7.2 Штриховой код тома многотомного издания подготавливают на основе ISBN данного тома.

ISBN 978-601-7046-01-9

9 786017 046019

Рисунок 1

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 34 из 41

Приложение А
(информационное)
Сравнение структуры международного стандарта со структурой национального стандарта

Таблица 1

Структура международного стандарта ISO 2108:2005	Структура национального стандарта
Раздел 1 [1)]	Раздел 1 (Раздел 1)
Раздел 2 [1)]	Раздел 2
Раздел 3 [1)]	Раздел 3
3.1	3.1 (3.6)
3.2	3.2 (3.1)
3.3 [1)]	3.3 (3.2)
3.4	3.4 (3.4)
3.5 [1)]	3.5 (3.9)
3.6	3.6 (3.7)
3.7	3.7 (3.11)
3.8	3.8 (3.10)
3.9	3.9 (3.9)
3.10	-
3.11	-
Раздел 4	Раздел 4
4.1	4.1 (4.1)
4.2	4.2 (4.2)
4.3	4.3 (4.3)
4.4	4.4 (4.4)
4.5	4.5 (4.5)
4.6 [1)]	4.6 (4.6, Приложение С)
Раздел 5 [1)]	Раздел 5
5.1	5.1 (А.1.1)
5.2	5.2 (5.1)
5.3	5.3 (5.2)
5.4	5.4 (5.3, 5.4, А.1.3, А.1.4)
5.5	5.5 (5.3, 5.4, А.1.4)
5.6	5.6 (5.5, А.1.5, А.1.7)
-	5.7 (5.6, А.1.6, А.1.8)
-	5.8 (5.6, А.1.6, А.1.8)
- [1)]	5.9 (А.1.9)
- [1)]	5.10 (А.1.10; А.1.11)
Раздел 6 [1)]	Раздел 6
6.1	6.1 (6.1; 6.3.3)

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 36 из 41

Таблица 1 *(продолжение)*

Структура международного стандарта ISO 2108:2005	Структура национального стандарта
6.2	6.2 (6.2.1, 6.2.2)
6.2.1	-
6.2.2	-
6.2.3	-
6.3	6.3 (6.2.3)
6.3.1	-
6.3.2	-
6.3.3	-
6.4	6.4 (6.3.1)
-	6.5 (6.3.2)
-	6.6 (6.4; A.2)
-	6.7 (A.3)
-	6.8 (A.4)
-	6.9 (A.5, A.5.1; A.5.2)
-	6.10 (A.6)
-	6.11 (A.7)
Раздел 7[1]	Раздел 7
-	7.1 (6.2.3)
-	7.2
-	
Раздел 8 [1]	-
Приложение A [1]	-
Приложение B[1]	-
Приложение C[1]	-
Приложение D[1]	-
Приложение E[1]	-
Приложение F[1]	-
Библиография[1]	-
-	Приложение A (*информационное)*

[1] Пояснения по изменению структуры, пунктов и подпунктов и их содержания, а также приложений настоящего стандарта относительно международного стандарта ISO 2108:2005, приведены во Введении к настоящему стандарту.

ПРИМЕЧАНИЕ Во второй графе «Структура национального стандарта» после разделов и пунктов настоящего стандарта в скобках указаны, включенные в них, разделы, пункты, подпункты, приложения (и их пункты) международного стандарта ISO 2108:2005.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 37 из 41

УДК 655.527:006.354 МКС 01.140.20

Ключевые слова: Международный стандартный книжный номер (ISBN), издания, выходные сведения.

http://www.memst.kz/ru/shop/ РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации" Электронная копия нормативного документа
Страница 38 из 41

Для заметок

http://www.memst.kz/ru/shop/
Страница 39 из 41
РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия нормативного документа

РГП "Казахстанский институт стандартизации и сертификации"
Электронная копия
нормативного документа

Басуға ___________ ж. қол қойылды Пішімі 60x84 1/16
Қағазы офсеттік. Қаріп түрі «KZ Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы ____ дана. Тапсырыс ____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Астана қаласы, Орынбор көшесі, 11 үй,
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8 (7172) 79 33 24